

Litt Java-historikk

The Green Team

I 1991 opprettet Sun Microsystems en arbeidsgruppe som jobbet nærmest døgnet rundt i 18 måneder i Menlo Park i California for å forberede "den neste bølgen" innen computing.

James Gosling

Resultat:

- Programmeringsspråket *Oak*
- En demo for en interaktiv fjernkontroll for hjemmeunderholdningssystemer. Poenget var å vise hvordan man kunne styre digitale "dingser" som spillkonsoll, digital kabel-TV (*video on demand*), osv. Ideen ble ingen suksess.

1

Litt Java-historikk

Framveksten av Internett

Rundt midten av 90-tallet kom Internett for fullt, og Java-teamet brukte Oak-teknologien til å lage en nettleser i 1994 som de kalte **WebRunner** (etter filmen Blade Runner).

Nettleseren ble senere omdøpt til **HotJava**.

Første nettleser noensinne med dynamisk innhold og animasjon.

2

Litt Java-historikk

Java 1.0

Ble annonsert i 1995. Med Java menes:

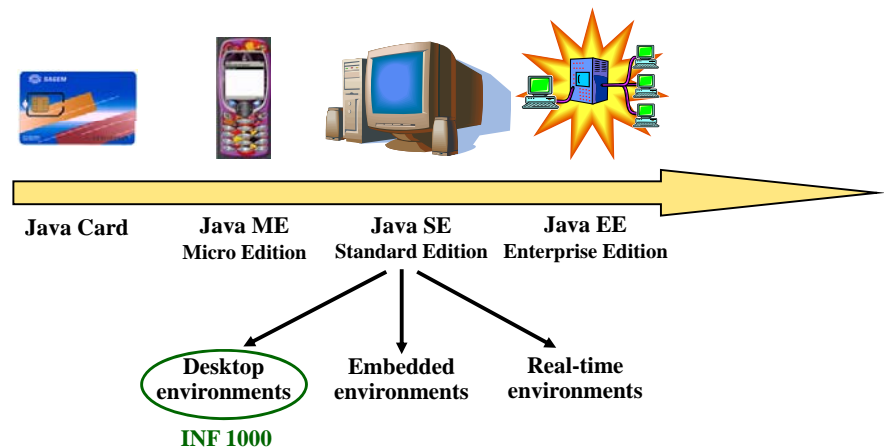
- Et programmeringsspråk
- En programpakke (JDK) som må være installert på maskinen din før du utvikle og kjøre Java-programmer.

Java er gratis og kan lastes ned fra <http://java.sun.com> (og fra lfi-CD'en; versjonsnr kan variere noe).

Versjonen som brukes nå kalles *Java 2 plattformen*.

3

Ulike varianter for ulike behov

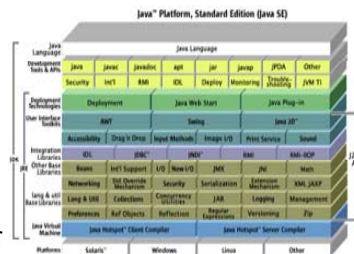

4

Java Standard Edition (Java SE)

To sentrale begreper:

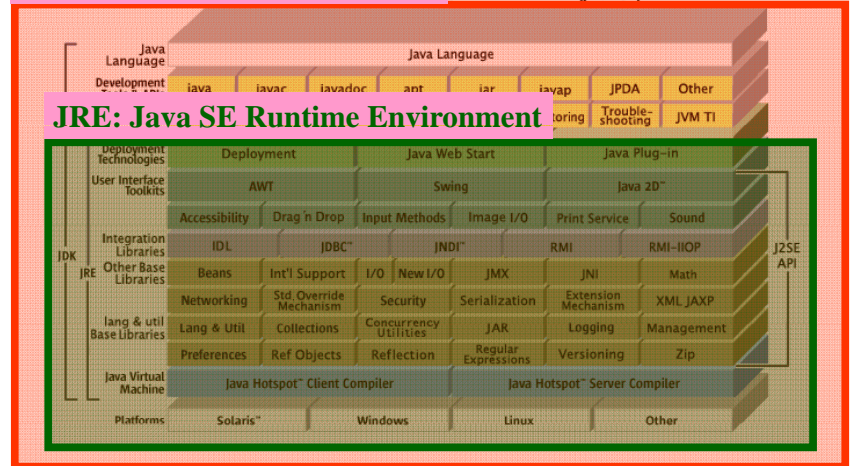
- Java SE Runtime Environment (JRE)**
System for å kjøre kompilerte Java-programmer.
- Java SE Development Kit (JDK)**
JRE + system for å utvikle Java-programmer (kompilere, feilsøke, dokumentere, m.m.)

I tillegg til dette kan man legge til egne ”pakker” som gir økt funksjonalitet. I INF1000 brukes det en slik pakke, med navn easyIO.

Java Standard Edition (Java SE)

JDK: Java SE Development Kit Standard Edition (Java SE)

Installasjon av Java på egen maskin

For å installere Java på egen maskin:

TRINN 1: Installere Java SE Development Kit

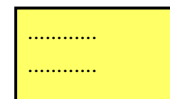
Kan hentes fra Ifi-CD'en eller fra Sun Microsystems:
<http://java.sun.com/javase/downloads/index.jsp>
 Velg da nedlasting av **JDK 6 Update N** (N = versjonsnr).
 Merk: På Mac OS X er Java allerede ferdig installert.

TRINN 2: Installere INF1000-pakken easyIO

Tilleggsfunksjonalitet som benyttes i undervisningen. Kan hentes fra Ifi-CD'en eller fra lærebokas nettsider:
<http://www.universitetsforlaget.no/java>

Kompilere, kjøre

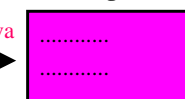
MittProgram.java

javac MittProgram.java

KOMPILERE

MittProgram.class

java MittProgram

KJØRE (EKSEKVERE)

Programfil
(lages av deg i en teksteditor)

Kompilert program
("class-fil")

Kompilere og kjøre i Linux, Windows, Mac OS X

Generell oppskrift:

1. Åpne et terminalvindu/kommandovindu
2. Endre filområde (directory) til der programfilen ligger
3. Kompiler med **javac MittProgram.java**
4. Kjør med **java MittProgram**

For utfyllende forklaringer, se:

<http://www.ifi.uio.no/ifidvd/Programmer/Linux/Java/index.html>
<http://www.ifi.uio.no/ifidvd/Programmer/Win/Java/index.html>
<http://www.ifi.uio.no/ifidvd/Programmer/Mac/Java/index.html>

Bestanddelene i et Java-program

Alle programmer må starte med **class** (det kan stå public foran)

Dette er programmets navn og kan velges fritt av oss

Her starter innmaten i programmet

```
class MittProgram {  
    public static void main (String[] args) {  
        int u;  
        u = 2;  
    }  
}
```

Forteller at programmet er kjørbart

Her slutter innmaten i programmet

Her er instruksjonene i programmet

Mer om denne linjen senere - men merk at vi alltid trenger den

Ole Chr. Lingjærde © Institutt for informatikk 18. august 2009

10

Eksempel: Utskrift på skjerm

Her kommer utskriften i kommandovinduet:

```
class MittProgram {  
    public static void main (String[] args) {  
        System.out.println("Velkommen til UiO");  
        System.out.print("og velkommen til ");  
        System.out.println("INF 1000");  
    }  
}
```

Test programmet

Ole Chr. Lingjærde © Institutt for informatikk 18. august 2009

11

Eksempel 2: Utskrift på skjerm

Her kommer utskriften i et eget vindu:

```
import javax.swing.*;  
  
class MittProgram2 {  
    public static void main (String[] args) {  
        JOptionPane.showMessageDialog(null, "Velkommen til UiO");  
    }  
}
```

Test programmet

Ole Chr. Lingjærde © Institutt for informatikk 18. august 2009

12

Viktig

- Instruksjoner i Java følger en presis syntaks. Spesielt interesserte kan se på den her (ikke pensum):
http://java.sun.com/docs/books/jls/third_edition/html/j3TOC.html
- Nær sagt *enhver trykkfeil* (f.eks. at det står **clas** istedet for **class**) vil gjøre at instruksjonen ikke blir forstått, eller at den blir forstått feil.

Variabler (minneplasser)

- Vi kan reservere plass i datamaskinens hukommelse til et heltall:

```
int lengde;
```

Diagram explaining the declaration `int lengde;`:

- Arrow from `int` to "sett av plass til et heltall (engelsk: **integer**)"
- Arrow from `lengde` to "gi plassen navnet 'lengde'"
- Arrow from `;` to "slutt på instruksjonen"

- Vi kan fylle plassen (= variabelen) med en verdi:

```
lengde = 14;
```

Diagram explaining the assignment `lengde = 14;`:

- Arrow from `14` to "leses 'settes lik' eller 'gis verdien'"

- Vi kan senere avlese/bruke verdien:

```
int svar;  
svar = lengde * 2;
```

Variabler

- Etter at vi har reservert plass i minnet til en variabel, f.eks. slik:

```
int lengde;
```

så kan vi endre verdien til variabelen så mange ganger vi vil, f.eks.:

```
lengde = 14;  
lengde = 434;  
lengde = lengde + 2;  
lengde = lengde;
```
- Hva skjer egentlig når vi skriver `lengde = lengde + 2;` ? I detalj:
 1. Verdien som ligger i variabelen `lengde` hentes fram (f.eks. 434)
 2. En ny verdi regnes ut ved å legge til 2 ($434 + 2 = 436$)
 3. Variabelen `lengde` gis den nye verdien (436)

Variabel-deklarasjoner

- Instruksjoner av typen

```
int alder;  
int vekt;  
int personnummer;
```

kalles variabel-deklarasjoner.

- Vi kunne erstattet de tre instruksjonene ovenfor med:

```
int alder, vekt, personnummer;  
(NB: komma mellom variablene)
```

Variabeldeklarasjoner

- Variable kan deklarerer hvor som helst i et program, og de kan endres hvor som helst etter at de er deklarerert.

- Variable har ingen verdi rett etter en deklarasjon:

```
int lengde;  
lengde = lengde + 1;      // Ulovlig!
```

- Vi kan gi variable en verdi når vi deklarerer dem:

```
int lengde = 4;  
lengde = lengde + 1;      // Lovlig
```

- Vi kan også vente med å gi en variabel verdi:

```
int lengde;  
.....  
lengde = 4;  
lengde = lengde + 1;      // Lovlig
```

Hvis du glemmer å initialisere en variabel

Forsøk på å hente/benyte verdien til en variabel som ikke har blitt initialisert gir feilmelding:

```
C:\Eksempel.java:4: variable lengde might not have been  
initialized  
    lengde = lengde + 1;  
    ^  
1 error  
  
Tool completed with exit code 1
```

Vanlig feil, så lær deg å kjenne igjen denne feilmeldingen.

Ting å passe på

- Vi kan ikke deklare flere variable med samme navn. Dette er ulovlig:

```
int alder;  
int alder;      (Ulovlig - variabelen alder er allerede deklareret!)
```

- En variabel kan hete hva som helst, men bruk bare bokstaver og tall, og begynn alltid navnet med en bokstav. Eksempler:

```
int etVeldigLangtVariabelNavn;  (Denne en lovlig)  
int år2001;                       (Denne er også lovlig)  
int 2001år;                       (Denne er ikke lovlig)
```

Vi kan ha mange variable

- I et program kan vi deklare så mange variable vi vil, f.eks.

```
int alderKari;  
int alderPer;  
int alderOla;  
int sumAlder;  
alderKari = 20;  
alderPer = 10 + alderKari;  
alderOla = 10 + alderKari + alderPer;  
sumAlder = alderKari + alderPer + alderOla;
```

- Hvilken verdi har de fire variablene når alle instruksjonene ovenfor er utført?

alderKari:	20
alderPer:	30
alderOla:	60
sumAlder:	110

Variabel-tilordninger

- Instruksjoner av typen

```
alder = 3;
```

kalles variabel-tilordninger (eller bare tilordninger).

- Generell form:

```
variabel = uttrykk;
```

her må det stå navnet på en variabel som er deklart

her må det stå en verdi eller et regneuttrykk. To eksempler:
345
(56+36) * 14 - 3 + 53

- Først utføres regnestykket på høyresiden av = , og deretter settes variabelen på venstre side av = lik den utregnede verdien

Avsluttende om variable

- Unngå i størst mulig utstrekning å samle mange variabeldeklarasjoner på en linje:

```
int år, måned, dag, alder;
```

Uoversiktlig

```
int år; // Fødselsår
int måned; // Fødselsmåned (1-12)
int dag; // Fødselsdato (1-31)
int alder; // Alder i antall år
```

Oversiktlig

- Deklarer variable først når du trenger dem – ingen grunn til å samle alle variabeldeklarasjoner ett sted med mindre de naturlig hører sammen.

Datatyper vi kommer til å benytte

Datatype	Beskrivelse	Eksempel
int	heltall	int k = 3;
double	desimaltall	double x = 3.14;
boolean	sannhetsverdi	boolean b = true;
char	tegn	char c = '@';
String	tekst	String s = "Hei på deg";

Det finnes noen flere (short, long, byte, ...) som du gjerne må se på, men de er ikke nødvendig å kjenne til i dette kurset.

De numeriske datatypene

- int og double er eksempler på numeriske datatyper
- Java har ialt seks numeriske datatyper:

Datatype	Lovlige verdier
byte	{-128, -127, ..., 127}
short	{-32768, ..., 32767}
int	{-2 ³¹ , ..., 2 ³¹ -1}
long	{-2 ⁶³ , ..., 2 ⁶³ -1}
float	(-3.4e38, 3.4e38)
double	(-1.7e308, 1.7e308)

I praksis er det disse to du trenger i INF 1000

- Antall signifikante siffer er 6-7 med float og 14-15 med double.

Desimaltall

- Variable av typen `int` kan bare holde heltallsverdier (...-2, -1, 0, 1, 2, ...)
- Hvis vi ønsker å lagre desimaltall (også kalt flyttall) kan vi bruke `double`:

```
double pi = 3.14;  
double radius = 0.332;  
double omkrets = 2 * pi * radius;
```

- Vi kan godt gi et heltall som verdi til en `double`-variabel:

```
double radius = 2;
```

...men inne i datamaskinen vil det bli lagret med desimaler: 2.0000.....

- Eksempel:

```
int radius = 2;           (Tallet 2 som heltall)  
double nyradius = radius; (Tallet 2 som desimaltall)
```

- Desimaltall kan angis på flere måter:

```
-10.5   .435   15.   1.23e5   1.23e+4   1.15e-3
```

Sannhetsverdier

- I programmer har vi ofte behov for å ta avgjørelser som avhenger av om noe er tilfelle eller ikke, f.eks. om det er sant eller usant at $x > 0$.
- Derfor finnes det en egen variabeltype som bare kan holde de to verdiene `true` og `false`. Denne typen heter `boolean`:

```
boolean b;  
b = true;  
b = false;  
  
int x = 3;  
b = (x < 3); // Nå får b verdien false
```